

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було здійснено за підтримки Трастового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не накладає правових зобов'язань на Суд. Для більш детальної інформації, прохання ознайомитись із положенням про авторські права в кінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційна довідка про судову практику ЄСПЛ №117

Березень 2009 року

Таймз Ньюспейперз ЛТД (Times Newspapers Ltd) проти Об'єднаного Королівства (№1 та 2) - 3002/03- 23676/03

Ухвала 10.3.2009 [Секція IV]

Стаття 10

Стаття 10-1

Свобода висловлення

Правило, згідно якого кожне звертання до розміщеної в інтернеті наклепницької статті є підставою для нового судового позову: *відсутність порушення*

Стосовно фактів: Справа стосується застосування в рамках мережі інтернет правила *commonlaw*, згідно якого послідовні публікації тієї самої наклепницької заяви дають підстави для окремих судових позовів.

В грудні 1999 року газета-заявник опублікувала дві статті стосовно приватної особи G.L., яка заявила про їх наклепницький характер. Згадані статті були розміщені на інтернет-сайті видання. G.L. подав судовий позов про наклеп проти газети, її головного редактора та двох журналістів авторів публікацій. Відповідачі послалися на відносний імунітет, заявивши, що природа та серйозність звинувачень, які містилися в статтях, були такими, що, з одного боку, вони вважали своїм обов'язком оприлюднити відповідні факти, а, з іншого боку, громадськість мала право знати про них. На час розгляду першого позову про наклеп згадані статті зберігалися на сайті видання в режимі вільного для відвідувачів доступу на

сторінці архіву публікацій. В грудні 2000 року G.L.. подав другий позов про наклеп з приводу постійного розміщення статей в інтернет-архівах. Внаслідок цього, видання додало до двох статей, розміщених в мережі інтернет, примітку про те, що стосовно них розглядається позов про наклеп, і що не варто передруковувати чи посилатися на них без попередньої консультації його юридичної служби. В рамках цього другого позову, газета послалася в своєму захисті на правило єдиної публікації, згідно якого лише перша публікація статті, розміщеної в мережі інтернет, могла становити привід для позову про наклеп, на відміну від наступних доступів до неї з боку користувачів мережі. Застосувавши правило, що було встановлено в справі *Duke of Brunswick v. Harmer* [1849] 14 QB 154, згідно якого наступні опублікування заяви наклепницького характеру дають підстави для окремих судових позовів, *High Court* розсудив, що новий привід для судового позову виникає при кожному доступі до наклепницької інформації ("правило щодо публікацій в інтернеті"). Апеляційний суд підтвердив це рішення, зауваживши, що ведення архівів являє собою відносно незначний аспект свободи висловлення, і що було б бажаним публікувати попередження до уваги читачів із рекомендацією не сприймати за правдиві архівні документи, стосовно яких усвідомлюється можливість їх наклепницького характеру.

Стосовно права: Основне питання, яке постає, стосується того, чи правило щодо публікацій в інтернеті є "необхідним в демократичному суспільстві". Суд визнає, що інтернет-архіви являють собою важливий ресурс для освіти та історичних пошуків, але зауважує, що оціночне поле для держави може бути більш широким стосовно архівів, ніж стосовно новин, а обов'язок видань піклуватися про достовірність є, безперечно, ще більш вимогливим стосовно таких інформаційних матеріалів. В цій конкретній справі, суттєвим є те, що, незважаючи на подання позовів про наклеп стосовно обидвох оскаржуваних статей у грудні 1999 року, жодних виправлень не було додано до їхніх архівних версій до грудня 2000 року. Оскільки ведення архівів здійснювалось самим виданням, а національні судові органи не зазначили, що статті мусили бути повністю звідти видалені, Суд вважає, що висунута до видання вимога внести адекватні уточнення до інтернет-версій статей не мала диспропорційного характеру.

Навіть якщо, зважаючи на цей висновок, Суд не вважає за потрібне розглядати аргумент, за яким застосування правила щодо публікацій в інтернеті могло би справити більш відчутний стримуючий ефект, він звертає водночас увагу на питання терміну позовної давності у позовах про наклеп, а також до аргументу газети, за яким згадане правило дає підстави для постійного притягнення до відповідальності. Він зауважує, стосовно цієї конкретної справи, що, відтоді як позови про наклеп стосувались тих самих статей, а розгляд обидвох цих позовів розпочався протягом п'ятнадцяти місяців від моменту першого опублікування, спроможність компанії-заявника підготувати свій захист не зазнала перешкод із плином часу. Водночас, у випадку, коли позов про наклеп подається після тривалого проміжку часу, він може, навіть за відсутності виключних обставин, призвести до непропорційного порушення свободи преси з точки зору статті 10 Конвенції.

Висновок: відсутність порушення (одноголосно).

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини
Укладене канцелярією, це резюме не накладає правових зобов'язань на Суд.

Натисніть тут для доступу до [Інформаційних довідок про судову практику](#)

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є французька та англійська. Цей переклад було здійснено за підтримки Трастового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не накладає правових зобов'язань на Суд, який не несе будь-якої відповідальності за його якість. Його можна завантажити з HUDOC, бази даних про судову практику Європейського суду з прав людини (<http://hudoc.echr.coe.int>), або з будь-якої бази даних, до якої його було надано HUDOC. Його може бути відтворено в некомерційних цілях за умови повного цитування назви справи та вищенаведеного положення про авторські права, а також посилання на Трастовий фонд з прав людини. Про будь-яке використання всього чи частини цього перекладу в комерційних цілях має бути повідомлено за електронною адресою publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court for Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour Européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été réalisée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.